

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U BIHAĆU
Broj: 01 0 K 008478 14 K
Bihać, 06.07.2015. godine

Rješenjem Vrhovnog suda F BiH broj
01 0 K 008478 15 Kž od 31.08.2016. godine
presuda ukinuta i predmet vraćen prвostepenom
sudu na ponovno sudjenje.

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Bihaću u vijeću sastavljenom od sutkinje Jasminke Karabegović kao predsjednika vijeća, Hergić Ernese i Hadžić Fikrete kao članova vijeća uz sudjelovanje zapisničara Kudić Amira, u krivičnom predmetu protiv optuženog Lukić Milana sina N., iz B., zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, postupajući po optužnici Kantonalnog tužilaštva USK-a Bihać broj T01 0 KTRZ 0003618 97 od 12.07.2013. godine, nakon glavnog i javnog pretresa održanog dana 01.07.2015. godine u prisutnosti Kantonalnog tužioca Mesić Jasmina, optuženog Lukić Milana i njegovog branioca Romanić Milana advokata iz Banja Luke, dana 06.07.2015. godine donio je i javno objavio

P R E S U D U

OPTUŽENI LUKIĆ MILAN zv „Miki“, sin N. i majke M. djevojački O., rođen 04.01.1971. godine u B., JMB ..., po narodnosti ..., državljanin ..., nastanjen u B. L., po zanimanju konobar, pismen, sa završenom srednjom školom, oženjen, otac jednog djeteta, nije služio vojsku, vodi se u vojnoj evidenciji pri OMO B. L., lošeg imovnog stanja, do sada neosudivan, nalazio se u pritvoru u KPZ Poluotvorenog tipa Bihać od 22.02.2013. godine po rješenju Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 007438 13 Kpp 4 od dana 22.02.2013. godine do 13.01.2014. godine kada mu je rješenjem Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 007438 14 Kv 12 ukinut pritvor, trenutno na slobodi,

KRIV JE,

Što je :

Za vrijeme rata u BiH, u drugoj polovini 1992. godine , u vrijeme oružanog sukoba između Armije R BiH i vojske Republike Srpske, u svojstvu pripadnika vojske Republike Srpske postupao suprotno odredbi člana 3. stav 1. tačka a) i tačka c) Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12.08.1949. godine i člana 4 stav 1. i 2. tačka a) i tačka e)

Dopunskog protokola II uz Ženevsku konvenciju od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba, tako što je:

1/ zajedno sa Bajić Predragom pripadnikom vojske Republike Srpske, dana 27.07.1992. godine, u večernjim satima, u mjestu P. H., općina K., obučeni u vojne uniforme i naoružani automatskim puškama, sa još dvojicom naoružanih vojnika, vodeći na silu sa sobom K. I. zv. B., došli do kuće N. F. , te istog natjerali da traži od N. F. da otvorи ulazna vrata od kuće, što je ona i učinila, a kad je K. I. ušao u kuću, tražio je novac, govoreći da će ga ubiti ako im ne da novac, te kada se isti vratio do osumnjičenih s novcem prikupljenim od ukućana i kada isti nisu bili zadovoljni sa sumom dobivenog novca, u kuću je ušao Bajić Predrag, ispučavši metak iz puške u unutrašnjost kuće, tražeći novac i zlato, pa kada je video u sobi K. Đ., ušao u istu, te ga fizički zlostavljao, udarajući ga sa cijevi od puške i gurajući cijev iste u njegova usta, a zatim izvadio nož i stavljao mu pod vrat, prijeteći da će ga zaklati, vrijedajući ga, govoreći da će ga ubiti "šta radi džukela od 20 godina u kući, dok drugi ratuju...da ovakvi kao on ubijaju...da će sve Balije i Turke protjerati", da bi zatim u sobu ušao Lukić Milan i došao do drugog kauča na kojem je sjedio N. M., te istog počeo da udara šakama, nogama i puškom po svim dijelovima tijela, a zatim istom stavljao cijev puške u usta, a zatim došao do K. Đ. te ga sa čizmom na nozi udario u predio brade, da bi, nakon što je jedan od dvojice vojnika koji su čuvali K. I. u kući rekao da puste Đ. i M. i da će ubiti I., osumnjičeni Bajić Predrag i Lukić Milan napustili su kuću, vodeći sa sobom K. I. u pravcu kuće D. R.,

2/ zajedno sa Bajić Predragom, Bajić Nenadom i Babić Sinišom pripadnicima Vojske Republike Srpske, dana 27.07.1992. godine, u večernjim satima, u mjestu P. H., općina K., obučeni u vojne uniforme i naoružani automatskim puškama, vodeći na silu sa sobom K. I. zv. B., došli do kuće D. R. te istog natjerali da zove vlasnika kuće da otvorи vrata, a nakon što je R. supruga M. otvorila vrata, Bajić Predrag i jedan od osumnjičenih skupa sa K. I. ušli su u kuću, kojom prilikom su jedan osumnjičeni i K. I. ostali na stepeništu, dvojica ostala pred kućom, dok je Bajić Predrag ušao u jednu od prostorija te od prisutnih tražio novac, pucajući u unutrašnjosti prostorije, a zatim, pod prijetnjom oružja iz kuće poveo D. I. i T. N. koji su se te prilike nalazili u kući, a kada je D. I. i T. N. doveo do ulaznih vrata kuće, osumnjičeni Bajić Predrag, Lukić Milan, Bajić Nenad i Babić Siniša su od D. I. tražili novac, udarajući ga nogama, rukama i kundacima puške, te kada je D. I. rekao da nema novca i pokazao potvrdu policije da je ispitan i da se može slobodno kretati, Bajić Predrag je, u namjeri da liše života D. I. i T. N ., iz automatske puške ispucao više metaka u pravcu istih, kojom prilikom je D. I. zadobio strelne rane tijela od kojih povreda je preminuo na licu mjesta, dok je T.N. ostao neozlijeden jer se isti nalazio iza D. I. koji je pogoden pao na njega, dok su ostala trojica osumnjičenih, držeći u rukama automatske puške stojali pred vratima, a potom u namjeri da liše života K. I., jedan od osumnjičenih iz automatske puške ispucao rafal u istog, koji je pogoden pao na zemlju u blizini ulaznih vrata u dvorištu ispred kuće, zadobivši tom prilikom višestruke strelne rane karlice, desne nadlaktice i podlaktice sa unutrašnjim i vanjskim iskrvarenjem, od kojih povreda je preminuo na licu mjesta,

Dakle, kršeći pravila međunarodnog prava, za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini, Lukić Milan zajedno sa drugima izvršio ubistva 2 /dva/ civila i nečovječno postupao prema većem broju civila.

Čime je počinio krivično djelo – ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog KZ SFRJ, pa se primjenom istog zakonskog propisa i uz primjenu odredaba člana 41 preuzetog KZ SFRJ,

O S U Đ U J E
NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 9 /DEVET/ GODINA

Temeljem člana 50. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ u izrečenu kaznu zatvora optuženom Lukić Milanu se uračunava vrijeme provedeno u pritvoru počev od 22.02.2013. godine do 13.01.2014. godine.

Temeljem člana 212. stav. 1. ZKP FBIH oštećeni i porodice ubijenih K. I. i D. I. se sa imovinskopravnim zahtjevima upućuju na parnični postupak.

Na osnovu odredbe iz člana 202. stav 4. ZKP F BiH optuženi se oslobađa plaćanja troškova ovog krivičnog postupka i paušala te isti padaju na teret budžetskih sredstava ovog suda.

O b r a z l o ž e n j e

Kantonalno tužilaštvo USK-a je optužnicom broj T01 0 KTRZ 0003618 97 od 12.07.2013. godine, optužilo Bajić Predraga, Bajić Nenada, Babić Sinišu, Vrtunić Mladenku, Dragić Slobodana i Lukić Milana da su kao saizvršioci počinili krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ.

Navedena optužnica potvrđena je rješenjem sudske komisije za prethodno saslušanje ovog suda broj 01 0 K 007438 13 Kps od 15.07.2013. godine. Tokom postupka suđenja, krivični postupak je razdvojen u odnosu na optužene Bajić Predraga, Bajić Nenada, Babić Sinišu i Dragić Slobodana koji su zaključili sporazum o priznanju krivnje i Vrtunić Mladenka koji postupak je pravomoćno okončan pred drugim vijećem ovog suda.

U odnosu na optuženog Lukić Milana, koji se pred sudnjom za prethodno saslušanje izjasnio da nije kriv, sud je zakazao glavni pretres.

Na glavnom pretresu kantonalni tužilac je ostao kod navedene optužnice odnosno tačke a) i b) kojim se optuženom Lukić Milanu stavlja na teret da je u saizvršilaštvu sa drugim osobama počinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ. U završnoj riječi je naveo da smatra da je dokazano da je optuženi počinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret u vrijeme i na način kako je to navedeno u optužnici, pa je predložio da se optuženi oglasi krivim i kazni u skladu sa zakonom.

Odbrana optuženog Lukić Milana je u toku cijelog postupka negirala da je optuženi počinio krivično djelo koje mu se podnesenom optužnicom stavlja na teret tvrdeći da se optuženi u inkriminirano vrijeme nalazio na ratištu u J.. Smatrala je da tužilaštvo nije dokazalo da je optuženi počinio krivično djelo koje mu stavlja na teret te predložila sudu da ga oslobodi optužbe primjenom načela „in dubio pro reo“.

U toku glavnog pretresa optužba je izvela slijedeće dokaze: na glavnom pretresu održanom dana 19.02.2015. godine direktno je ispitala svjedoke D. A., D. H., D. M., D. N. te je procitan je iskaz svjedoka D. F. jer je ista u međuvremenu umrla , zatim je direktno ispitala i svjedoke M. M., K. Đ., N. F., N. M., T. N., M. R., K. B, K. M. i K. D., te vještaka Rakočević Miroslava i iznijela sadržaj materijalnih dokaza i to: zapisnik o obdukciji leševa iz pojedinačnih grobnica sa lokacije s. V., općina K., Osnovni sud u K. broj Kri 56/96 od 11.11.1996. godine, obduktioni zapisnik na ime D. I. po vještaku dr. Hamza Žujo, naredbu kojom se naređuje vršenje ekshumacije i obdukcije od strane Kantonalnog suda u Bihaću od 08.05.2013. godine, zapisnik o izvršenoj ekshumaciji i obdukciji tijela K. I. i D. I. Uprava policije, Sektor krim.policije Bihać od 16.05.2013. godine, prateća fotodokumentacija navedene ekshumacije MUP USK Bihać broj 48/13 od 15.05.2013. godine, crtež lica mjesta izvršene ekshumacije K MUP Bihać broj 48/13 od 15.05.2013. godine, DNA Report za D. I. i K. I. od strane ICMP Međunarodne komisije za traganje za nestalim osobama kojim je utvrđen identitet putem DNK metode, nalaz i mišljenje dr. Rakočević Miroslava od 04.07.2013. godine, zapisnik o izlasku na lice mjesta i pokazivanje lica mjesta po svjedoku K. Đ. K MUP USK od 26.02.2013. godine, prateća fotodokumentacija K MUP USK Bihać od 23.02.2013. godine, izvod iz matične knjige umrlih za K. I. od 03.02.2010.godine, naredba VRS-a o formiranju 17-te Ključke brigade na strani 5. se vidi formiranje te jedinice u sastavu II Korpusa VRS-a u čijem sastavu je bila jedinica u kojoj je bio optuženi Lukić Milan, prevedeni dio transkripta Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju od 21.11.2012. godine gdje je preveden dio iskaza koji se odnosi na događaj koji je predmet ovoga suđenja, odluka o proglašenju ratnog stanja u BiH Sl.list RBiH 7/92, odluka o ukidanju ratnog stanja br.50/95, uvjerenje Opštine R. kojim se potvrđuje da je Lukić Milan bio pripadnik Oružanih snaga R. Srpske u periodu kako je to navedeno u uvjerenju iz čega se vidi da je u kritično vrijeme bio pripadnik VRS-a, izvod iz KE za optuženog Lukić Milana PU Bihać od 11.07.2013.godine, iz evidencije se vidi da ne postoje podaci o dosadašnjem kažnjavanju i zapisnik o saslušanju svjedoka K. M. i D. F., pravosnažne presude Kantonalnog suda u Bihaću za Bajić Predraga, Bajić Nenada i Babić Sinišu i zapisnik o saslušanju svjedoka Bajić Predraga datog pred Kantonalnim tužiocem dana 08.05.2014. godine, dok je odbrana direktno ispitala u svojstvu svjedoka

optuženog Lukić Milana, zatim M. P., M. R., V. M., K. M.1, L. M., Bajić Nenada, Č. R., Bajić Predraga i Babić Sinišu i iznijela sadržaj materijalnih dokaza i to: akt Vlade Republike Srpske, Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite broj 16-03/3.2-1-835-1635/13 od 21.03.2014. godine, zapisnici o saslušanju svjedoka optužbe K. D., D. F., K. M., N. F. i D. M. datih u istrazi.

Sud je odbio prijedlog odbrane da se kao dokaz u spis uloži izjava svjedoka odbrane M. M.1 koju je dao braniocu optuženog, advokatu Romanić Miljanu a koji zbog bolesti nije mogao doći na glavni pretres. Ovakav prijedlog odbrane je u suprotnosti sa odredbom člana 288. stav 2 ZKP FBIH kojom je propisano da se zapisnici o iskazima datim u istrazi mogu po odluci vijeća pročitati i koristiti kao dokaz samo u slučajevima propisanim navedenom odredbom. U konkretnom slučaju navedeni svjedok odbrane nije ispitani u istrazi pa se njegov iskaz u smislu navedene odredbe Zakona ne može koristiti kao dokaz na glavnem pretresu.

Cijeneći sve provedene dokaze kako pojedinačno tako i u njihovoj međusobnoj povezanosti sud je utvrdio činjenično stanje kao u izreci ove presude.

Prije svega ovaj sud nalazi utvrđenim da je u vrijeme u kojem su učinjene radnje za koje je optuženi Lukić Milan oglašen krivim ovom presudom /27.07.1992. godine/, u Bosni i Hercegovini pa i u mjestu P. H., općina K., u kojem su te radnje učinjene, postojao oružani sukob između Armije R BiH i Vojske RS. Naime, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine proglašilo je ratno stanje u Bosni i Hercegovini dana 20. juna 1992 godine koja činjenica je potvrđena Odlukom o proglašenju ratnog stanja /"Sl.list R BiH", broj: 7/92/ i Odlukom o ukidanju ratnog stanja/ "Sl.list R BiH", broj: 50/95/. Osim toga , na postojanje oružanog sukoba između Armije R BiH i Vojske RS, ukazuju i drugi dokazi izvedeni u toku postupka a prije svega, iskazi svjedoka optužbe K. D., N. F., N. M., T. N., K. B., D. A., D. F., D. H., D. M., D. N., M. M., M. R. kao i iskazi svjedoka odbrane M. P., M. R.1 i V. M. pa i iskazom optuženog kao svjedoka. Svjedoci K. D., N. F., N. M., T. N., K. B., D. A., D. F., D. H., D. M. i D. N. su u svojim iskazima naveli da je početkom rata njihovo selo granatirano od strane Vojske Republike Srpske, da je bilo dosta ubijenih civila, da je u selu formiran punkt gdje se nalazila Vojska Republike Srpske kojoj su se civili bošnjačke nacionalnosti morali javljati kada bi bilo gdje išli, na snazi je bio policijski sat a zbog učestalih napada na civile i njihovu imovinu okupljali su se u kućama po više porodica zbog vlastite sigurnosti a što su im preporučili vojnici Republike Srpske koji su bili stacionirani na punktu, da su svi muškarci bošnjačke nacionalnosti bili ispitivani a nakon toga da su dobili dozvole za slobodno kretanje. Ove činjenice potvrdili su ispitani svjedoci koji su bili pripadnici Vojske Republike Srpske i koji su se nalazili na navedenom vojnom punktu i to M. M. i M. R. koji su naveli da su tokom rata bili pripadnici 17. Ključke brigade Vojske Republike Srpske a koja brigada je bila smještena u selu P. H., općina K., da su u selu H. i selu P. H. bili postavljeni punktovi gdje su obavljali dužnost komandira a zadatku im je bio patroliranje po selu kako bi se spriječila krađa, jer je u selu pretežno živjelo muslimansko stanovništvo a i da se spriječi bilo kakav napad na grad K.. Svjedoci odbrane M. P., M. R.1 i V. M. su u svojim iskazima također naveli da su početkom rata

mobilisani i bili pripadnici 17. Ključke lake brigade Vojske Republike Srpske i sa svojom jedinicom se nalazili na ratištu u Jajcu gdje su se vodile oružane borbe. Postojanje rata i oružanog sukoba u BiH u inkriminisano vrijeme nije bilo sporno ni za optuženog.

Imajući u vidu navedene dokaze kako subjektivne a tako i objektivne prirode, sud je na nedvojben način zaključio da je krivično djelo koje se optuženom stavlja na teret izvršeno za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini i oružanog sukoba između Armije Bosne i Hercegovine i Vojske Republike Srpske. Ovu činjenicu nije sporila ni odbrana optuženog.

Takođe, u toku postupka je utvrđeno da je optuženi Lukić Milan u kritično vrijeme bio pripadnik Vojske Republike Srpske što proizilazi prije svega iz uvjerenja O. R. kojom se potvrđuje da je Lukić Milan bio pripadnik Oružanih snaga Republike Srpske u periodu kako je to navedeno u uvjerenju, zatim iz iskaza svjedoka M. M., M. P., M. R.1 i V. M. koji su naveli da su tokom rata bili pripadnici 17. Ključke brigade Vojske Republike Srpske zajedno sa optuženim Lukić Milanom a i iz iskaza optuženog koji je dao u svojstvu svjedoka kada je potvrdio da je bio pripadnik 17. Ključke brigade Vojske Republike Srpske i da je bio na ratištu u Jajcu.

Nesporno je u toku postupka utvrđeno da su oštećeni bili civili bošnjačke nacionalnosti, da nisu bili naoružani i da nisu direktno učestvovali u neprijateljstvima. Ova činjenica proizilazi iz iskaza većine saslušanih svjedoka. Svi oni su svojim svjedočenjem potvrdili da oštećeni u inkrimisano vrijeme nisu bili pripadnici niti Armije Bosne i Hercegovine niti pripadnici Vojske Republike Srpske i nisu direktno učestvovali u neprijateljstvima i oružanoj borbi. Ova činjenica nije dovedena u pitanje bilo kojim drugim izvedenim dokazima.

Dakle, s obzirom na takav njihov status , oni su uživali zaštitu u skladu sa članom 3. Ženevske konvencije Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12.08.1949. godine.

Tokom postupka nesporno je utvrđeno i da su dana 27.07.1992 godine smrtno stradali D. I. i K. I. a što je bez ikakve dvojbe utvrđeno provedenim medicinskim vještačenjem po vještaku medicinske struke, patologu Rakočević dr. Miroslavu koji je izvršio obdukciju posmrtnih ostataka oštećenih a njihova smrt utvrđena je i uvidom u zapisnik o obdukciji leševa iz pojedinačnih grobnica sa lokacije sela V., općina K., Osnovni sud u K. broj Kri 56/96 od 11.11.1996. godine, obduktioni zapisnik na ime D. I. po vještaku dr. Hamza Žujo, naredbe kojom se naređuje vršenje ekshumacije i obdukcije od strane Kantonalnog suda u Bihaću od 08.05.2013. godine, zapisnika o izvršenoj ekshumaciji i obdukciji tijela K. I. i D. I., Uprava policije, Sektor krim. policije Bihać od 16.05.2013. godine, prateće fotodokumentacije navedene ekshumacije MUP USK Bihać broj 48/13 od 15.05.2013. godine, crteža lica mjesta izvršene ekshumacije K MUP Bihać broj 48/13 od 15.05.2013. godine, DNA Report za D.I. i K.I. od strane ICMP Međunarodne komisije za traganje za nestalim osobama kojim je utvrđen identitet putem DNK metode, zapisnika o izlasku na lice mjesta i pokazivanje lica mjesta po svjedoku K. Đ. K MUP USK od 26.02.2013. godine,

prateće fotodokumentacije K MUP USK Bihać od 23.02.2013. godine i izvoda iz matične knjige umrlih za K. I. od 03.02.2010.godine.

U pogledu uzroka smrti vještak Rakočević Miroslav je u svom iskazu datom na glavnem pretresu naveo da je 15.05.2013. godine prisustvovao ekshumaciji posmrtnih ostataka K. I. i D. I., da je nakon utvrđivanja identiteta navedenih lica, za osobu K.I. sa potpunom sigurnošću ustanovljeno da je umro nasilnom smrću uslijed unutrašnjeg i vanjskog iskrvarenja zbog višestrukih strijelnih rana iz vatrenog oružja (karlice, desne nadlaktice i podlaktice), dok za osobu D. I. zbog slabe očuvanosti kostiju sa mnoštvom ulomaka, uzrok smrti nije ustanovljen, ali je vještak u dodatku mišljenja na osnovu podataka koji su mu predloženi od istražnih organa naveo da je za utvrđivanje uzroka smrti kod D. I. bilo važno utvrditi smrt kod K. I. pa je analogijom zadobivenih i utvrđenih povreda kod K. I. dao mišljenje i o mogućem uzroku smrti kod D. I. odnosno zaključio da je i D. I. umro nasilnom smrću uslijed strijelnih rana iz vatrenog oružja.

Sud je u potpunosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka Rakočević dr. Miroslava kao i sadržinu njegovog kazivanja na glavnom pretresu, cijeneći da je stručan i dat u skladu sa vještinom i pravilima struke te da od strane odbrane optuženog nije bilo primjedbi niti prigovora.

U konkretnom slučaju sporno je da li je optuženi Lukić Milan kao pripadnik Vojske Republike Srpske, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata u R BiH, kao saizvršilac izvršio ubistva 2 /dva/ civila i nečovječno postupao prema većem broju civila ili je to učinio neko drugi obzirom da odbrana optuženog tvrdi da se optuženi u inkriminisano vrijeme nije mogao nalaziti u mjestu P. H., Općina K. jer se nalazio na ratištu u J., te je zastupala tezu da je inkriminisane radnje preduzimala neka druga osoba.

Da je optuženi počinio radnje opisane u prvoj tački izreke presude odnosno da je zajedno sa Bajić Predragom i još dvojicom naoružanih vojnika, vodeći na silu sa sobom K. I. zv. B., došao do kuće N. F. , te da su natjerali K. I. da traži od N. F. da otvorí ulazna vrata od kuće i traži novac, govoreći mu da će ga ubiti ako im ne da novac, i kada nisu bili zadovoljni sa sumom dobivenog novca, da su u kuću ušli Bajić Predrag koji je ispucao metak da u unutrašnjost kuće, tražeći novac i zlato, da je optuženi Lukić Milan zajedno sa Bajić Predragom ušao u sobu gdje su bili K. Đ. i N. M. , da je Lukić Milan udarao šakama, nogama i puškom N. M. po svim dijelovima tijela, a zatim istom stavljao cijev puške u usta, a zatim došao do K. Đ. te ga sa čizmom na nozi udario u predio brade a onda zajedno sa ostalim napustio kuću, vodeći sa sobom K. I. u pravcu kuće D. R. , ovaj sud je utvrdio na osnovu iskaza svjedoka-oštećenih te na osnovu drugih dokaza kojima su ti iskazi potkrijepljeni.

O dešavanjima koja su prethodila dolasku optuženog Lukić Milana sa Bajić Predragom u kuću N. F., svjedočile su K. M., K. B. i D. H..

Tako je svjedokinja-oštećena K. M., čiji iskaz je u skladu sa članom 288. stav 2. Zakona o krivičnom postupku F BiH pročitan na glavnem pretresu, navela da se sa svojom porodicom, dana 27.07.1992. godine, nalazila u kući K. F. i K. B., da se u večernjim satima začulo lupanje na ulaznim vratima, da je K. B. krenula da otvori vrata a za njom je krenuo i njen suprug K. I. a za njima i ona. Navela je da je odmah, kada je K. B. otvorila vrata, prepoznala dvojicu uniformisanih vojnika i to komšije Bajić Predraga i Lukić Milana, da ih je bez problema prepoznala iako je bila noć, jer je bila mjesecina i dobra vidljivost. Tada su Bajić Predrag i Lukić Milan počeli tući i vrijeđati K. I. tražeći od njega novac. Navela je da u svom tom dešavanju nedaleko od kuće primjetila i brata Bajić Predraga, Bajić Nenada i još jednu osobu koju nije poznavaла ali se sjeća da se odazivala na ime Siniša. Bajić Nenad je pitao „je li dao šta novca“ i nakon odgovora „jeste nešto ali nije dovoljno“, Bajić Nenad je rekao „ubij te ga“, međutim Bajić Predrag i Lukić Milan su rekli da im još treba, da kaže ko ima njemačku penziju, da će ići od kuće do kuće i tražiti novac i tada su I. uzeli ispod ruku i poveli sa sobom putem, prema kući N. F.. Nadalje je navela da se oko 23:00 sata začula rafalna paljba, da je nedugo zatim ponovo vidjela četvoricu vojnika kako izlaze iz sela i idu prema K. ali bez K. I.. Sutradan je, pošto se njen suprug K. I. nije vratio, otišla da ga traži. Kad je došla ispred kuće N. F., ona joj je rekla da je I. sinoć bio kod nje, da su ga dovela četvorica vojnika, da su ga tukli i maltretirali i tražili novac i da su na kraju otišli prema kući D. I.. Tada je N. F. otišla da vidi šta se desilo sa I. a ona je ostala kod njene kuće. Kad se F. ubrzo vratila rekla je da su ispred kuće D. R. ubijeni K. I. i D. I. u što se i sama uvjerila dolaskom ispred kuće D. R.. Također je navela da je dan poslije ubistva njenog supruga i D. R., ispred kuće njenog djevera gdje se nalazila sa svojom djecom, stao plavi kombi iz kojeg su izašli Bajić Predrag, Bajić Nenad i Lukić Milan pitajući je šta se desilo sinoć i zna li ko je ubio njenog supruga. Iz straha je rekla da ne zna, iako je znala da su ga upravo oni odveli i ubili a što joj je kasnije potvrdio i T. N..

Svjedokinja K. B. je potvrdila iskaz K. M. navodeći da se kritične noći njen djevar K. I. sa svojom porodicom nalazio u njenoj kući, da je krenuo za njom kada je začula lupanje na ulaznim vratima svoje kuće, da su ispred vrata stajala dva uniformisana lica koja su tražila novac a nakon što im je dala ono novca što je imala isti su se zajedno sa K. I. uputili prema kući N. F. i D. I., da je sutradan M., supruga K. I. otišla da ga traži a kad se vratila rekla je da su K. I. i D. I. ubijeni ispred kuće D. R. te da su to uradili braća Bajići.

O događaju koji se desio u kući N. F. odnosno o činjeničnim navodima prve tačke izreke presude svjedočili su oštećeni K. Đ., N. F. i N. M..

Svjedok-oštećeni K. Đ. je u svom iskazu naveo da je kritičnog dana bio u kući svoje tetke N. F. zajedno sa N. M. kada je začuo lupanje na vratima. N. F. je otvorila vrata i tada je čuo glas svog strica K. I. kako govori „gotov sam, trebaju mi pare“. Kada su ukućani počeli prikupljati novac, vojnici koji su došli u njegovoj pratnji počeli su ga fizički maltretirati i psovati. Naveo je da je on sve to posmatrao iz sobe u kojoj je bio zajedno sa N. M.. Prvog koga je prepoznao bio je Bajić Predrag koji je, primjetivši ga, ušao u sobu zajedno sa Lukić Milantom kojeg je poznavao od djetinjstva. Bajić Predrag ga je počeo udarati šakama i nogama govoreći „daj da ga koljemo“, stavljao mu je cijev puške u usta dok je Lukić Milan

udarao N. M. a onda je njega povukao sa strane i udario ga nogom u bradu. Nakon toga su ubrzo izišli iz kuće i odveli K. I.. Poslije otprilike pola sata začuo je nekoliko kratkih rafala a kad se ujutro na vratima pojavila njegova ujna M. /M./, žena K. I. koja je tražila I., uputio se u pravcu rafala koji je čuo noć prije, da bi dolaskom pred kuću D.R. prvo vidio mrtvo tijelo D. I. koje se nalazilo na ulaznim vratima kuće a nedelako od njega se nalazilo i mrtvo tijelo K. I..

Navode oštećenog K. Đ. potvrđio je svjedok-oštećeni N. M. kada je u svom iskazu naveo da je kritičnog dana primijetio kako nekoliko vojnika prilazi njegovoju kući u koju je ubrzo prvi ušao njegov dajdža K. I. zvani „B.“ ponavlajući „gotov sam“ i tražeći novac od prisutnih ukućana a za njim su ušli i vojnici. Tada su se začuli pucnji u kući. Također je naveo da je sve to posmatrao iz druge sobe u kojoj je bio sa K. Đ.. Prepoznao je Bajić Predraga i Lukić Milana s kojim je išao u osnovnu školu a i komšije su, te se vidjevši njega obradovao misleći da će ih spasiti. Međutim, tada je Bajić Predrag počeo udarati K. Đ. kundakom puške a Lukić Milan je njega udarao puškom, stavljao mu cijev puške u usta a onda je K. Đ. udario u glavu vojničkom čizmom. Ubrzo su Bajić Predrag i Lukić Milan izišli iz kuće a nakon otprilike sat vremena čuo je kratke rafale. Ujutro je njegova majka N. F. otišla do kuće D. R. a kad se vratila rekla je da su u kući D. R. ubijeni K. I. i D. I.. Nadalje je naveo da je o događaju razgovarao sa T. N. koji mu je rekao da su tu noć u kući D. R. bili braća Predrag i Nenad Bajić, Siniša Babić i Lukić Milan.

Iskaze oštećenih K. Đ. i N. M.a svojim iskazom je potkrijepila N. F. koja je navela da je kritičnog dana začula lupanje na ulazna vrata, da je otvorivši vrata vidjela svog brata K. I. zvanog „B.“ a iza njega nekoliko vojnika. Njen brat, K. I. je govorio „gotov sam“ i tražio novac od prisutnih ukućana. Nakon što su skupili nešto novca i dali prisutnim vojnicima oni su rekli da je to malo a zatim su ušli u kuću , počeli pucati , tući i maltretirati njenog sina N. M. i K. Đ. da bi im ona dala još 100,00 DM i 70,00 franaka a onda su oni zajedno sa K. I. izišli iz kuće i otišli u pravcu kuće R. D. Tada joj je snaha N. rekla da su to bili P. sinovi i Milan Lukić dok četvrtog nije poznavala. Kasnije su se čuli pucnji a sutradan je otišla i ispred kuće D. R. vidjela mrtva tijela D. I. i K. I..

Svjedokinja D. H. je u svom iskazu govorila o događajima koji su se desili 26.07.1992. godine, dan prije kritičnog događaja, pa je između ostalog navela da je taj dan tj. 26.07.1992. godine boravila u kući svog djevera D. R , da je tu noć njena kuća zapaljena zbog čega je otišla u K. a da je kasnije od svog djevera saznala da je kuću zapalio Lukić Milan . Također je saznala da su sutradan, odnosno 27.07.1992. godine ubijeni D. I. i K. I..

Na osnovu iskaza navedenih svjedoka, koje je sud cijenio posebno i njihovoj međusobnoj vezi, sud je našao utvrđenim da je optuženi Lukić Milan zajedno sa Bajić Predragom vodeći sa sobom K. I. kojeg su odveli iz kuće K. F. i K. B. došli do kuće N. F. u kojoj su tražeći novac, teško fizički zlostavljadi i maltretirali K. Đ. i N. M..

Naime, svjedoci-oštećeni, K. Đ. i N. M. su kritične prilike prepoznali optuženog kao lice koje ih je fizički zlostavljaljalo . Oni su poznavali optuženog Lukić Milana od djetinjstva, bili

su i komšije a N. M. je sa optuženim pohađao i osnovnu školu. Svjedokinja K. M. je takođe prepoznala optuženog Lukić Milana i Bajić Predraga kada su došli i odveli njenog supruga K. I.. Prepoznala ih je jer su joj bili komšije. Svjedokinja N. F. je vjerno opisala događaj koji se odigrao u njenoj kući i u vrijeme napada na kuću nije poznavala počinioce ali joj je tu istu veče snaha Nura koja je bila tu na spavanju rekla da su to bili P. sinovi i Milan Lukić sin od N..

Svjedoci K. Đ. i N. M. detaljno su naveli sve ono što su vidjeli i doživjeli kritične prilike i bez imalo dvojbe imenovali napadače u osobama Lukić Milana i Bajić Predraga. Ovi svjedoci su potanko objasnili odakle poznaju Lukić Milana a obzirom da su njihovi iskazi logični, detaljni, vjerodostojni i suglasni su sa drugim izvedenim dokazima, podobni su za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja odnosno zaključka suda da je upravo optuženi Lukić Milan bio jedan od saizvrsilaca u ovom krivično-pravnom događaju. Osim toga sud ne vidi nikakve razloge zbog kojih bi ovi svjedoci lažno teretili optuženog Lukić Milana. Oštećeni N. M. se čak obradovao kad je video optuženog misleći da će im, kad ga vidi, pomoći .

Sud je u cijelosti prihvatio iskaze gore navedenih svjedoka jer su svi na jasan, uvjerljiv i dosljedan način opisali činjenice dolaska optuženog Lukić Milana i Bajić Predraga u kuću N. F. i fizičko maltretiranje koje su proživjeli N. M. i K. Đ. od strane navedenih pripadnika Vojske Republike Srpske.

Po ocjeni suda iskazi navedenih svjedoka su dovoljno kvalitetni za donošenje pravilnog zaključka o tome da se inkriminirani događaj u stvarnosti desio na onaj način kako je to činjenično opisano u izreci ove presude i da je u njemu učestvovao optuženi Lukić Milan.

Svakako, treba imati u vidu da se iskazi navedenih svjedoka nisu mogli u potpunosti podudarati, što je normalno i prihvatljivo jer je opće poznata činjenica da svi ljudi nemaju istu moć zapažanja i pamćenja činjenica i detalja istog događaja. Sud je mišljenja da su iskazi bili pouzdani te da mala odstupanja ne mogu biti dovoljna da se cijeli iskaz ocijeni kao nepouzdan.

Optužba je u odnosu na činjenične navode iz druge tačke optužnice provela dokaz saslušanjem svjedoka: D. A., D. F., D. M., D. N., M. M., T. N. i M. R..

Da je optuženi Lukić Milan zajedno sa zajedno sa Bajić Predragom, Bajić Nenadom i Babić Sinišom pripadnicima Vojske Republike Srpske, dana 27.07.1992. godine, vodeći na silu sa sobom K. I. zv. B., došli do kuće D. R. gdje su nakon maltretiranja K. I. i D. I., iste lišili života pucanjem iz automatske puške, odnosno inkriminisane radnje koje su pobliže opisane u izreci druge tačke presude, sud je bez ikakve dvojbe utvrdio prvenstveno iz iskaza T. N. koji iskaz je potkrijepljen iskazima drugih navedenih svjedoka optužbe.

Naime, svjedok T. N. je u svom iskazu datom na glavnom pretresu naveo da se kritičnog dana, zbog svoje sigurnosti nlazio u kući D. R. u kojoj su pored njega bili i porodica D. R.,

zatim D. H. i D. N.. Oko 22:30 sati začulo se lupanje na ulaznim vratima kuće a kada je M., supruga D. R. otvorila vrata, u kuću je ušao Bajić Predrag zvani „Paraga“ kojeg je on poznavao od djetinjstva kao i njegovog brata Bajić Nenada s kojima se i družio. Bajić Predrag je od M. tražio novac i rekao joj da pozove njega i D. I.. Dolaskom pred Bajić Predraga, koji je bio u vojnoj uniformi i u jednoj ruci držao bateriju a u drugoj pušku, isti ga je pitao da li zna ko je, na što mu je on iz straha, bojeći se za svoju sigurnost, rekao da nezna. Tada ga je Bajić Predrag udario kundakom puške u glavu i naredio njemu i D. I. da krenu niz stepenice. Prilikom silaska niz stepenice nalazio se iza D. I. i tada začuo rafal ispred kuće. Kad je sišao niz stepenice ugledao je Bajić Nenada, Lukić Milana kojeg je poznavao od djetinjstva jer su pohađali istu školu a bili su i komšije i još jednu osobu koju tada nije poznavao /kasnije je od šefa punkta saznao da se radi o Babić Siniši/. Tada je Bajić Predrag od D. I. tražio novac a nakon nekoliko minuta prepiranja je uz psovku „jebem ti mater staru“, ispucao rafal u D. I. koji je mrtav pao na njega. Naveo je da je u tim trenutcima ostao nepomičan i pravio se da je mrtav. Ubrzo su svi , Bajić Predrag, Bajić Nenad, Lukić Milan i Babić Siniša otišli iz kuće a on je ostao nepomičan sve dok nije začuo plač D. F.. Tada je ustao , izišao iz kuće i video mrtvo tijelo K. I.. Pretpostavio je da ga je ubio neko od trojice koje je video silaskom niz stepenice /Bajić Nenad, Lukić Milan i Babić Siniša/. Otišao je na punkt da prijavi šta se desilo ali mu je M. M. reko da nikome ne govori imena osoba koji su počinili navedena ubistva da ne bi i on sam stradao.

Iskazi D. A., D. F., D. M. i D. N. se sadržajno nadovezuju odnosno potkrepljuju iskaz T. N.. Tako svjedokinja D. M. potvrđuje da se kritičnog dana, negdje između 22:00 i 23:00 sata , začula pucnjava i glas K. I. koji je zvao njenog supruga R.. Potvrđuje da je ona otključala vrata i ugledala trojicu naoružanih vojnika i K. I. koji neprestano ponavljao „ljudi dajte pare odoše nam glave“. Jedan od vojnika pitao je za D. I. i D. F.. Tada su se I. i F. pojavili a sa njima i T. N. a onda svi zajedno izišli u pratnji uniformisanih lica iz dnevnog boravka niz stepenice prema izlaznim vratima. U tom trenutku se čula pucnjava a ubrzo plač i galama D. F. koja je govorila „ubiše mog I.“. Također je čula da uniformisane osobe od K. I. traže novac, da bi se ponovo začuo rafal nakon čega je sve utihnulo. Tek sutradan ujutro, pošto nisu smjeli izlaziti, vidjeli su mrtva tijela D. I. i K. I. koja su jedno od drugog bila udaljena najviše dva metra. Potvrdila je da je navedeni događaj T. M. ujutro prijavio Vojsci Republike Srpske koji su došli na lice mjesta . Također je navela da je na lice mjesta došao i vojnik M. M.1 koji je od prije rata poznavao njenog supruga D. R. i često navraćao do njih, te da je te prilike njenom suprugu rekao da su sinoć preko punkta prešli sinovi Bajić Pere /Predrag i Nenad/ i Lukić Milan.

Svjedokinja D. F. u svom iskazu iz istrage, koji je pročitan na glavnom pretresu u skladu sa članom 288. stav 2. Zakona o krivičnom postupku F BiH, jer je ista u međuvremenu umrla, potvrdila je da se kritične noći zajedno sa svojim suprugom D. I. nalazila u kući D. R. i da su te noći u kući bili i D. H. i N. i T. N.. Također je potvrdila da se negdje oko 23:00 sata začula pucnjava i lupanje na vrata , da je R. supruga M. otvorila vrata i da su u kuću ušla dva naoružana vojnika tražeći njenog supruga D. I. i od njega novac. Navela je da im je ona dala 500,00 šilinga ali da su oni bili nezadovoljni primljenim iznosom i onda niz stepenice poveli I. i T. N.. Krenula je za njima i tada ugledala K. I. koji joj je rekao da i od

njega traže novac. Nakon toga jedan od vojnika je udario T. N. nekom lampom u glavu i on je pao ispod stepenica a njenog supruga D. I. su počeli tući nogama i puškama. Nadalje je potvrdila da su navedena naoružana lica izvela iz kuće D. I. i K. I. i da se tada začuo rafal i D. I. je pao glavom na prag ulaznih vrata a zatim i drugi rafal nakon čega je uslijedila tišina. Kad su sutradan izašli iz kuće vidjeli su mrtva tijela D. I. i K. I..

Svjedokinja D. N. je također potvrdila da se kritične noći nalazila u kući D. R. i da su pored nje bili još i T. N., D. F., D. I., R. dva brata i njihove supruge i da se oko 23:00 sata začulo lupanje na vratima. Ona i njen suprug su iz sobe u kojoj su bili čuli glasove koji su tražili novac i zlato a zatim i pucnjavu poslije koje je u sobu ušla D. F. govoreći da su ubili njenog supruga I.. Sutradan je vidjela da je ubijen i K. I.. Pored toga je navela da je 1996. godine razgovarala sa D. R. i da joj je on tada rekao da su tu noć u kući bili Lukić Milan, Bajić Predrag i Babić Siniša .

Svjedok D. A. je isto tako potvrdio su kritičnog dana 27.07.1992. godine u njegovoju kući spavali D. I. i F, T. N, D. H. i N. i da je njegova majka M. oko 22:00 sata, kad se začulo lupanje na vratima, otvorila vrata. Čuo je K. I. koji je govorio „ljudi dajte pare, odoše nam glave“. Sakrio se ispod ugaone garniture u dnevnom boravku a onda su u boravak ušla dva vojnika koji su tražili novac i pitali za D. I.. Prepoznao je glas svog komšije Bajić Predraga jer se s njim družio. Dalje je naveo da je tek sutradan izašao i video mrtva tijela D. I. i K. I. a kad su na lice mjesta došli pripadnici Vojske Republike Srpske sa punkta koji se nalazio u blizini, M. M.1 je njemu i njegovom ocu Ramizu rekao da su prošle noći preko punkta prošli i otišli u selo Bajić Predrag, Bajić Nenad, Babić Siniša i Lukić Milan te da su oni izvršili ubistva D. I. i K. I.. Isti dan je od K. Đ. i N. M. čuo da su ta lica bila i kod njihovih kuća i da su sa sobom vodili K. I..

Svjedoci M. M. i M. R., pripadnici Vojske Republike Srpske, koji su bili stacionirani na punktu u selu P. H. svojim iskazima su također potvrdili dio iskaza T. N. u dijelu kada su naveli da ih je on obavijestio o navedenim ubistvima i rekao im da je glavni među njima bio Bajić Predrag zvani „Paraga“.

Sud je svoju vjeru u cijelosti poklonio iskazima ispitanih svjedoka a prvenstveno svjedoku T. N. koji je pored K. I. i D. I. trebao biti lišen života i koji je izbjegao smrt samo zahvaljujući tome što se nalazio iza D. I. koji je nakon što je u njega pucano pao na njega i na taj način mu spasio život. Ovaj svjedok je bio svjedok pred Haškim tribunalom u predmetu B. gdje je svjedočio o ratnim dešavanjima na području općine K. a između ostalog je svjedočio i o događaju kada su ubijeni K. i D. I.. Iz dijela stenograma svjedočenja koji je optužba pribavila na temelju Zakona o saradnji MKSJ-a sa Tužilaštvom BIH a koji se odnosi na konkretni događaj proizilazi da je ovaj svjedok još tada -2001 godine imenovao počinioce a među njima i optuženog Lukić Milana koji mu je bio komšija i sa kojim je išao u istu školu. Osim toga iskaz T. N. potvrđuju i svi drugi svjedoci u dijelovima koji su im bili poznati i kada se dovedu u vezu sa njegovim iskazom čine jednu logičnu cjelinu. Njegov iskaz u saglasnosti je sa iskazima drugih svjedoka a posebno iskazom svjedokinje K. M. koja je poznavala optuženog Lukić Milana i vidjela ga prilikom zlostavljanja i

odvođenja njenog supruga K. I. od kuće K. B.. Isto tako u saglasnosti je i sa iskazima svjedoka K. Đ. i N. M. koji su poznavali optuženog Lukić Milana i koje je Lukić Milan zajedno sa Bajić Predragom fizički zlostavljao te iskazom N. F. koja je vidjela da su K. I. odveli u pravcu kuće D. R. kao i D. M. koja je posljednja vidjela živog K. I. ispred svoje kuće odakle su se čuli rafali i pronađena tijela ubijenih civila K. I. i D. I.. Svjedočenje T. N. u saglasnosti je sa iskazom svjedoka M. M, vojnika Vojske RS, koji je bio na punktu u P. H. kada je potvrdio da je vijest o ubistvima dobio u jutarnjim satima od T. N. i da su u njima učestvovali Bajić Predrag i drugi te da je savjetovao T. da o tome radi svoje sigurnosti ne govori nikome.

Iskazi ostalih ispitanih svjedoka su po ocjeni suda potpuno uvjerljivi i međusobno podudarni. Svjedoci su na potpuno uvjerljiv način opisali kritični događaj i svoja saznanja koja su imali pozivajući se na detalje koji po ocjeni suda opravdavaju zaključak da su ovi svjedoci o događaju govorili istinu, jasni su i uvjerljivi u opisivanju kritičnog događaja koji ne ostavlja prostora za bilo kakvu sumnju u pogledu njegove istinosti, saglasni su u bitnim elementima te jedan drugog dopunjaju.

Svakako, treba imati u vidu da se iskazi navedenih svjedoka ne mogu u potpunosti podudarati, što je sasvim normalno i prihvatljivo. Sud je u okviru svog diskrecionog prava da ocjenjuje dokaze razmotrio neke nedosljednosti ili odstupanja u iskazima u njihovoj suštinskoj i smisaonoj cjelini te zaključio da mala odstupanja ne mogu biti dovoljna da se cijeli iskaz ocijeni kao nepouzdan. Činjenica je da su svi oni preživjeli veoma stresne i traumatične događaje tokom kojih nisu mogli istovjetno zapaziti sve detalje, niti bi bilo razumno takvu preciznost očekivati od svjedoka.

Podaci koje su o predmetnom događaju iznijeli svjedoci, prvenstveno svjedok T. Č., koji je izravni očevidec, po nalaženju suda su dovoljno kvalitetni za donošenje zaključka o tome da se inkriminirani događaj u stvarnosti desio na onaj način kako je to činjenično i pravno bliže opisano u izreci ove presude i da je u njemu učestvovao optuženi Lukić Milan.

Saslušani svjedoci odbrane u svojim iskazima na glavnem pretresu nisu doveli u sumnju činjenični zaključak da je optuženi Lukić Milan, kao saizvršilac počinio radnje opisane u tačkama 1. i 2. izreke ove presude. Pri ocjeni vjerodostojnosti i objektivnosti navedenih iskaza, ovaj sud je poklonio povjerenje iskazima svjedoka M. R.1, M. P. i V. M. kada su naveli da je optuženi Lukić Milan , zajedno sa njima bio pripadnik 17. ključke brigade , da su bili na ratištu u J. i da je bio miran, dobar, pošten i nekonfliktan. Isto tako je poklonio vjeru iskazu svjedoka Č. R. koji je naveo da optuženog Lukić Milana poznaje od 1996. godine kada je počeo raditi u njegovom restoranu , da se uvijek primjerno ponašao i da ništa o njemu nije ružno čuo kao što je čuo za njegovog oca N.. Međutim, sadržaji ovakvih svjedočenja ne mogu predstavljati alibi za optuženog niti mogu biti podobni da demantuju i dovedu u pitanje činjenice utvrđene dokazima optužbe. Niti jedan od ovih svjedoka se nije mogao kategorično izjasniti gdje je optuženi bio u inkriminisano vrijeme osim što su tvrdili da se na dopust kući nije moglo ići kad su bila ratna dejstva i njihova svjedočenja se uglavnom svode na opis ličnosti optuženog što sa krivičnopravnog aspekta nema

relevantan značaj u postupku utvrđivanja da li je optuženi počinio radnje koje mu se optužnicom stavljuju na teret.

Kada su u pitanju iskazi svjedoka L. M., majke optuženog i K. M.1, tetke optuženog, prilikom ocjene objektivnosti i vjerodostojnosti navedenih iskaza sud nije poklonio povjerenje ovim iskazima jer su po mišljenju suda bili neuvjerljivi, kontradiktorni i pristrasni u korist optuženog i usmjereni na to da svojim iskazima pokušaju pomoći optuženom u izbjegavanju njegove krivične odgovornosti. Naime , majka optuženog je , između ostalog tvrdila da je optuženi od 16.07. 1992 godine otišao na ratište u J. i da nije dolazio kući do polovine avgusta 1992 godine dok je njegova tetka K. M.1 navela da ga je u periodu maj ,juni , juli 1992. godine viđala kada bi dolazio kući u K..

Isto tako, iskazi svjedoka odbrane Bajić Predraga, Bajić Nenada i Babić Siniše koji su po istoj optužnici pravomoćno osuđeni, između ostalog i kao saizvršioci za krivično pravni događaj od 27.07.1992. godine, za koji događaj se tereti i optuženi Lukić Milan i nalaze se na izdržavanju kazne zatvora, nisu doveli u sumnju činjenični zaključak da je optuženi kao saizvršilac počinio radnje opisane u tačkama 1. i 2. izreke presude. Navedeni svjedoci su na glavnem pretresu tvrdili da optuženi nije učestvovao u krivičnopravnim radnjama za koje se tereti, već da su to bili K. D. i S. M.. Naveli su da su u događaju učestvovali i otac optuženog, L. N. te M. R..

Sud nije mogao prihvati ovakve iskaze svjedoka Bajić Predraga, Bajić Nenada i Babić Siniše. Naime, imajući u vidu činjenicu da su umjesto saizvršioca, optuženog Lukić Milana naveli K. D., lice koje je bilo svjedok optužbe u toku krivičnog postupka protiv njih i S. M. koji nije živ te da su tvrdili da su događaju učestvovali N. L. koji takođe nije živ i M. R., svjedok optužbe, sud je iste ocijenio kao svjesno lažno iskazivanje, koje je poduzeto sa ciljem da se na nedopušten način pomogne i olakša položaj optuženog Lukić Milana. Osim toga iskazi svjedoka Bajić Predraga, Bajić Nenada i Babić Siniše dati na glavnom pretresu su u potpunoj suprotnosti sa sadržajem izvedenih dokaza i utvrđenih činjenica koje proizlaze iz ocjene dokaza optužbe.

Prilikom odluke o neprihvatanju iskaza Bajić Predraga, Bajić Nenada i Babić Siniše, kao neistinitih i neodrživih, sud je cijenio i činjenicu da su navedeni svjedoci, na osnovu zaključenog sporazuma o priznanju krivnje sa Kantonalnim tužilaštvom USK-a, pravomoćno osuđeni pred ovim sudom za saizvršilaštvo u radnjama opisanim pod tačkom „a“ i „b“ optužnice a koje radnje se stavljuju na teret i optuženom Lukić Milanu, kao saizvršiocu i da se nalaze na izdržavanju kazne zatvora. U prilog ovoj činjenici je i iskaz Bajić Predraga, koji je dao u svojstvu svjedoka kod Kantonalnog tužioca u Bihaću nakon zaključenog sporazuma o priznanju krivnje u kojem je svjedočio da je optuženi Lukić Milan zajedno s njim , Babić Sinišom i Bajić Nenadom počinio krivičnopravne radnje koje mu se stavljuju na teret. Pored svega navedenog iskazi ovih svjedoka datih na glavnom pretresu se razlikuju u bitnim činjenicama. Bajić Predrag je u svom iskazu naveo da je sa Babić Sinišom ulazio u kuće oštećenih a da su ispred kuće ostajali S. M. i K. D. dok Babić Siniša tvrdi da je on ostao ispred kuće sa S. M. a da je u kuće ulazio Bajić Predrag i K. D..

Zatim svjedok Bajić Predrag navodi da nije bilo nikakvog maltretiranja i tuče oštećenih što nije poricao Babić Siniša. Osim toga , optužba je izvela dokaz saslušanjem svjedoka K. D. koji je naveo da poznae Babić Sinišu jer mu je bio kum ali se s njim nije družio. Naveo je da je na ratištu u Hrvatskoj upoznao Bajić Predraga i Bajić Nenada ali se od njih razdvojio po dolasku na ratište u BiH jer nisu više bili u istoj jedinici te da optuženog Lukić Milana uopšte ne poznae. Tvrđio je da u selu P. H. nije nikad bio te kategorično porekao bilo kakvo svoje učešće u događajima koji su se desili u selu P. H. 27.07.1992. godine. Sud je iskaz ovog svjedoka prihvatio istinitim cijeneći da je bio vrlo uvjerljiv a osim toga niti jedan svjedok optužbe na čijim iskazima je sud temeljio krivicu optuženog , nije dovelo ovo lice u bilo koji kontekst ovog događaja. Sve ovo navedeno je doprinijelo gore navedenom i izvedenom zaključku suda da ne prihvati iskaze ovih svjedoka.

Prilikom donošenja presude sud je cijenio iskaz optuženog Lukić Milana koji je dao u svojstvu svjedoka na glavnom pretresu i u potpunosti negirao da je izvršio bilo koju inkriminisanu radnju koja mu je optužnicom stavljen na teret Međutim, postupanje optuženog koje proizilazi iz dokaza optužbe odstupa od sadržaja njegovog iskaza. Njegov iskaz se doima neiskrenim i nelogičnim. Tvrđnja optuženog da je u kritično vrijeme bio na ratištu u J., da ne poznae T. N., K. Đ. niti N. M. zaista je neprihvatljiva. Kada se ima u vidu da je optuženi u svom rodnom selu P. H. živio do početka rata i svoje djetinjstvo i ranu mladost proveo u njemu, da je P. H. jedno malo mjesto, onda je sasvim logično da se optuženi Lukić Milan igrao sa svojim vršnjacima iz sela P. H.i da poznae T. N., K. Đ. i N. M. a koji su bili njegovi vršnjaci i isli u istu školu. Osim toga, optuženog su prepoznale i svjedokinje K. M. i K. N., koje su starije životne dobi, što je sasvim i logično imajući u vidu da se kuća optuženog nalazila na kraju sela i da je optuženi idući u školu u V. morao skoro svakodnevno prolaziti pored kuća ovih svjedokinja. Majka optuženog je bila učiteljica i u selu su je svi praktično znali jer im je učila djecu pa i ta činjenica je na neki način obilježila optuženog kojeg su znali po njegovoj majci. Isto tako dan prije navedenog događaja , o čemu su svjedočile D. N. i snaha njenog supruga H., H.1, optuženi je tukao H. u njegovoj kući koja je kasnije i zapaljena i nanio mu povrede u grudima udarajući ga sa cijevi od puške. Kad su se kritične noći N. i H. našli u kući D. R. , H. je čuvši glasove s vana rekao „evo ih, opet su došli isti“. Sve to upućuje na činjenicu da je optuženi Lukić Milan bio u svom selu i dan prije kritičnog događaja.

Sud je prilikom donošenja ove presude prihvatio izvedene materijalne dokaze optužbe i odbrane jer nije bilo objektivnog i razumnog razloga da se neki od izvedenih materijalnih dokaza ne bi mogao prihvati kao vjerodostojan i zakonit a sadržajem materijalnih dokaza koje je izveo tužilac u toku postupka, potvrđena je tačnost i istinitost iskaza saslušanih svjedoka optužbe.

Utvrđeno činjenično stanje ukazuje da je optuženi Lukić Milan kritične prilike počinio inkriminisane radnje opisane u tačkama 1. i 2. izreke presude. Prilikom izvršenja krivičnog djela optuženi Lukić Milan je postupao kao saizvršilac u smislu odredbe člana 22. preuzetog KZ SFRJ koja odredba propisuje da saizvršilaštvo postoji ako više lica učestvuje u radnji izvršenja, kao i preduzimanju neke djelatnosti koja je usko povezana sa radnjama

izvršenja. U konkretnom slučaju, iz provedenih dokaza proizilazi da je optuženi zajedno sa Bajić Predragom, Bajić Nenadom i Babić Sinišom vodeći sa sobom K. I. prvo došli do kuće N. F. gdje su tražeći novac fizički i psihički maltretitali i tukli N. M. i K. Đ. da bi potom otišli do kuće D. R. gdje su prvo maltretirali ukućane i na kraju lišili života K. I. i D. I.. Dakle, optuženi Lukić Milan je u konkretnom slučaju zajedno sa Bajić Predragom, Bajić Nenadom i Babić Sinišom učestvovao u radnjama izvršenja krivičnog djela, tako da je kod njih postojala svijest o zajedničkoj saradnji na ostvarenju bića krivičnog djela, što daje osnova za zaključak da su to djelo htjeli kao zajedničko a samim tim i svako od njih kao svoje. Slijedom navedenog oni su odgovorni za nastupjelu posljedicu proisteklu iz takvog krivičnog djela.

Budući da je optuženi radnje za koje je oglašen krivim ovom presudom poduzeo prema civilima koji su bili u takvoj situaciji da nisu mogli pružiti otpor u ratnim okolnostima i bili su u stalnoj neizvjesnosti u pogledu svoje bezbjednosti, optuženi je postupao u takvim okolnostima koje su mu omogućavale dominaciju nad žrtvama nemoćnim da pruže otpor i da se zaštite, pa ovaj sud nalazi da su navedene radnje optuženog bile u vezi sa postojećim oružanim sukobom.

S obzirom da je optuženi Lukić Milan, za vrijeme oružanog sukoba i rata u Bosni i Hercegovini između 5. Korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine i Vojske Republike Srpske, kao pripadnik 17. lake brigade Vojske Republike Srpske, kršeći navedena pravila međunarodnog humanitarnog prava, kao saizvršilac nečovječno postupao i nanosio povrede životu i tjelesnom integritetu prema većem broju civila te lišio života dva civila on je svojim radnjama ostvario obilježje krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ, te ga je sud oglasio krivim za ovo počinjeno krivično djelo.

Kada je u pitanju krivično djelo za koje je optuženi oglašen krivim /krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog KZ SFRJ/, treba istaći činjenicu da povreda međunarodnog prava kod ovih krivičnih djela predstavlja objektivni uslov kažnjivosti a počinitelj ne mora biti svjestan da svojim postupcima ta pravila krši. Izvršavajući navedene radnje, optuženi Lukić Milan izravno je prekršio odredbu člana 3. stav 1. tačka a) i tačka c) Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12.08.1949. godine i član 4. stav 1. i 2. tačka a) i e) Dopunskog protokola II uz Ženevsku konvenciju od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih sukoba.

Prilikom izvršenja krivičnog djela optuženi Lukić Milan je postupao sa direktnim umišljajem, jer je bio svjesan da su oštećeni civili, imao je svijest o djelu i o svim okolnostima događaja, da su oštećeni u ratnim okolnostima i bili u stalnoj neizvjesnosti u pogledu svoje bezbjednosti. Bio je siguran u ostvarenje svog djela i nastupanje posljedice iz čega proizilazi pouzdani zaključak o htjenju djela. Zbog svega navedenog preduzete radnje optuženog Lukić Milana rezultat su njegove svijesti i volje.

Prilikom donošenja presude ovaj sud je prihvatio pravnu kvalifikaciju djela iz optužnice odnosno primijenio odredbe preuzetog Krivičnog zakona SFRJ koji je bio na snazi u vrijeme počinjenja krivičnog djela za koje je optuženi oglašen krivim jer je ranije važeći i preuzeti Krivični zakon SFRJ blaži za optuženog u pogledu vrste i raspona zaprijećene-propisane kazne za isto krivično djelo u odnosu na poslije izmijenjeni Zakon.

U skladu sa utvrđenim činjeničnim stanjem na glavnom pretresu, tužilac je dopunio dispozitiv optužnice u dijelu koji se odnosi na povredu međunarodnog prava tako da u dispozitivu pored člana 3. stav 1. tačka a) Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12.08.1949. godine dodao i tačku c) iste konvencije te u članu 4. stav 1. i 2. tačka a) Dopunskog protokola II uz Ženevsku konvenciju od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih sukoba dodao i tačku e). Ovom intervencijom u dispozitivu optužnice nije povrijeden objektivni identitet optužnice niti je istom intervencijom pogoršana procesna pozicija optuženog.

Prilikom odmjeravanja kazne sud je uzeo u obzir sve okolnosti koje idu u prilog optuženom i koje idu na njegovu štetu, držeći se opštih pravila o odmjeravanju kazne. Sud je optuženom kao olakšavajuće okolnosti cijenio činjenicu da je slabog zdravstvenog stanja i da je porodičan čovjek dok mu je kao otežavajuću okolnost cijenio da je djelo ratnog zločina učinio sa dvije odvojene krivično-pravne radnje, sa teškim posljedicama u obliku ubistva dvije osobe i povredu tjelesnog integriteta dva lica . Sud je ovom okolnošću cijenio izražen stepen ugrožavanja i povredu zaštićenog dobra.

Cijeneći naprijed iznijete olakšavajuće i otežavajuće okolnostina na strani optuženog Lukić Milana, ovaj sud je optuženom za počinjeno krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog KZ SFRJ, za koje krivično djelo ga je oglasio krivim, izrekao kaznu zatvora u trajanju od 9 /devet/ godina smatrajući da je jedino ovako izrečena kazna zatvora optuženom, adekvatna i odgovarajuća težini počinjenog zločina, okolnostima pod kojima je optuženi krivično djelo počinio, stepenu njegove društvene opasnosti i jačini ugrožavanja zaštićenog dobra, te da se jedino sa ovako izrečenom zatvorskom kaznom može postići svrha opšte i posebne prevencije propisana u članu 5. i 33. preuzetog KZ SFRJ, te će se sa ovako izrečenom kaznom zatvora koja je izrečena optuženom, po mišljenju ovog suda, pružiti i moralna satisfakcija oštećenim, dok se sa blažom kaznom od ove izrečene, takva svrha ne bi mogla postići.

Temeljem člana 50. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ u izrečenu kaznu zatvora optuženom Lukić Milanu je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru počev od 22.02.2013. godine do 13.01.2014. godine.

Tokom postupka oštećeni i porodice ubijenih K. I. i D. I. nisu na jasan i određen način postavili imovinsko pravni zahtjev pa sud o istom nije mogao odlučivati u ovom krivičnom postupku. Svoj zahtjev oštećeni će moći ostvarivati u parničnom postupku.

Temeljem člana 202. stav 4. Zakona o krivičnom postupku F BiH optuženi je oslobođen plaćanja troškova ovog krivičnog postupka i paušala iz razloga što je nezaposlen i slabog imovnog stanja pa bi njegovim obavezivanjem na plaćanje troškova krivičnog postupka bila dovedena u pitanje njegova egzistencija.

Zapisničar:

Amir Kudić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Jasminka Karabegović

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Vrhovnom sudu F BiH u Sarajevu u roku od 15 dana od dana prijema, a putem ovoga suda. Temeljem člana 308. stav. 4. ZKP-a F BiH oštećeni ovu presudu mogu pobijati samo zbog odluke o troškovima krivičnog postupka i odluke o imovinsko-pravnom zahtjevu.